

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. Š.**, bytom T., zastúpeného **Mgr. Ľ. J.**, *advokátom so sídlom V.*, proti žalovanému **Veliteľovi Vojenského útvaru 9149 Trenčín, plk. Ing. A. Č. - Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Úrad právnych služieb**, so sídlom Kutuzovova 8, Bratislava o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. VSLPS-167-3/2010 zo 04. marca 2010, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 11S/52/2010-37 z 22. septembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 11S/52/2010-37 z 22. septembra 2010v napadnutej časti náhrady trov konania **m e n í** tak, že žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania v sume 66 eura k rukám Mgr. Ľ. J., advokáta v P., do troch dní .

Náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“) z dôvodu podľa § 250j ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. VSLPS-167-3/2010 zo 04. marca 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalobcovi s poukazom na § 250k ods. 1 OSP náhradu trov konania nepriznal s odôvodnením, že si náhradu neuplatnil.

Uvedený rozsudok krajského súdu v časti náhrady trov konania napadol žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolaním, v ktorom namietal nesprávnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa v tejto časti, pretože náhradu trov požadoval už v žalobe a taktiež ju požadoval

na pojednávaní dňa 22.09.2010 s tým, že v prípade úspechu vyčíslenie trov zašle súdu do 3 pracovných dní. Keďže pri vyhlásení rozsudku súd vyslovil, že náhradu trov žalobcovi nepriznáva, vyčíslenie nezasielal.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, konkrétne výrok o náhrade trov konania tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 496,40 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Náhradu trov odvolacieho konania neuplatňoval, pretože ich vznik žalovaný nezavinil.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, ani sa k odvolaniu žalobcu, ktoré prevzal dňa nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§10 ods. 2 OSP) po prejednaní veci v rozsahu napadnutom odvolaním bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je iba čiastočne dôvodné.

Vzhľadom na ustanovenie § 246c ods. 1 veta druhá OSP, v zmysle ktorého opravný prostriedok podľa piatej časti OSP je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti, a ustanovení § 250k OSP, ktoré osobitne upravuje náhradu trov konania v správnom súdnictve, možnosť podať odvolanie zakotvená nie je, najvyšší súd sa v prvom rade zaoberal prípustnosťou odvolania proti rozhodnutiu o náhrade trov konania.

Správne súdnictvo upravené v piatej časti OSP v ustanovení § 250k rieši otázku náhrady trov konania, avšak nerieši rozhodovanie o trovách konania pri podanom odvolaní voči prvostupňovému súdnemu rozhodnutiu. Na uvedenú situáciu sa v zmysle § 246c ods. 1 veta prvá OSP preto možno primerane použiť ustanovenia tretej časti a štvrtej časti OSP. Keďže podľa OSP je odvolanie zásadne prípustné, s výnimkami v zákone presne stanovenými, medzi ktorými sa odvolanie voči rozhodnutiu o trovách konania nenachádza a ustanovenie § 250ja ods. 1 a 2 OSP upravuje iba prípustnosť odvolania pri rozhodovaní vo veci samej, v predmetnom prípade odvolanie voči rozhodnutiu o trovách konania prvostupňového súdneho rozhodnutia treba pripustiť vzhľadom na ustanovenie § 246c ods. 1 OSP, § 201 OSP a § 202 OSP.

Podľa § 250k ods. 1 veta prvá OSP, ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

V správnom súdnom konaní má žalobca v zmysle § 250k ods. 1 OSP právo na náhradu trov konania, ak bol v konaní úspešný, pričom z ustanovenia § 246c ods. 1 veta prvá OSP vyplýva, že sa žalobcovi môže priznať len náhrada účelne vynaložených trov.

V danej veci žalobca v konaní pred súdom úspech mal a z tohto úspechu mu vyplýva aj právo na náhradu účelne vynaložených trov preskúmovacieho konania v zmysle zhora uvedených zákonných ustanovení.

O povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia (§ 151 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Pre účastníka, ktorý sa o svoje procesné práva má starať vo vlastnom záujme, podanie návrhu a vyčíslenie trov nemôže znamenať výraznejšiu záťaž. Aj stručná požiadavka účastníka konania, či už v žalobe alebo v priebehu konania „*žiadam trovy*“ predstavuje zatiaľ síce ešte nešpecifikovaný, ale predsa len relevantný návrh na priznanie náhrady trov konania.

Z uvedeného vyplýva, že na to, aby sa priznala náhrada trov konania, treba navrhnúť, spravidla pred rozhodnutím vo veci samej, aj výrok o náhrade trov konania a predložiť vyčíslenie tejto náhrady, pretože bez vyčíslenia nemožno takúto náhradu priznať. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Ak účastník v tejto lehote trovy konania nevyčísli, súd mu z úradnej povinnosti prizná len náhradu trov konania, ktoré vyplývajú zo spisu, a to k okamihu vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. To však neplatí pre náhradu trov právneho zastúpenia (§ 151 ods. 2 OSP).

To znamená, že trovy právneho zastúpenia treba vždy v ustanovenej lehote vyčísliť, inak ich náhradu súd nemôže priznať. Účastníkovi, ktorý v lehote troch pracovných dní nevyčísli trovy konania, a zo spisu mu okrem trov právneho zastúpenia iné trovy nevyplývajú, súd náhradu trov konania neprizná. V tomto prípade súd nie je viazaný podľa § 170 ods. 1

OSP rozhodnutím o priznaní náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Súd namiesto vyhláseného prisudzujúceho výroku o trovách konania uvedie v písomnom vyhotovení rozhodnutia výrok o nepriznaní trov konania. Tomu nebráni ani skutočnosť, že výrok prisudzujúci (nevyčíslené) trovy konania bol vyhlásený v rámci rozsudku, pretože rozhodnutie o trovách konania má v takomto prípade povahu uznesenia. Ide o výnimku z ustanovenia § 170 ods. 1 OSP, podľa ktorého uznesením je súd viazaný, len čo bolo vyhlásené, pokiaľ OSP neustanovuje inak. Táto výnimka umožňuje súdu v písomnom vyhotovení uviesť namiesto vyhláseného výroku o priznaní náhrady trov konania výrok o nepriznaní náhrady trov konania.

Z obsahu spisového materiálu mal najvyšší súd preukázané, že žalobca v žalobe náhradu trov konania uplatnil (č. l. 4), avšak túto nevyčísľil, a to ani na ústnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa dňa 22. septembra 2010 (č. l. 33 a 34) ani dodatočne v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku. Z obsahu zápisnice pred súdom prvého stupňa z 22. septembra 2010 (č. l. 33 a 34) nevyplýva ani tvrdenie žalobcu uvedené v odvolaní, že náhradu trov konania požadoval na pojednávaní dňa 22.09.2010 s tým, že v prípade úspechu vyčíslenie trov zašle súdu do 3 pracovných dní. Takýto prednes žalobcu zápisnica o ústnom pojednávaní neobsahuje ani neobsahuje akékoľvek návrhy na doplnenie zápisnice alebo námietky žalobcu proti jej zneniu v tomto smere (§ 40 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 220 OSP rozhodnutie krajského súdu v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov prvostupňového konania zmenil tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania v súlade s ustanovením § 250k ods. 1 OSP a § 151 ods. 1 a 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, avšak iba v sume 66 eura za zaplatený súdny poplatok za žalobu. Náhradu trov právneho zastúpenia nebolo žalobcovi možné priznať, nakoľko táto nebola vyčíslená najneskôr v lehote troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku v danej veci.

V zmysle § 151 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP bez ohľadu vyhlásený rozsudok v časti náhrady trov konania by bolo v odvolacom konaní priznať trovy právneho zastúpenia jedine v prípade ich vyčíslenia, a to najneskôr v lehote do troch pracovných dní od vyhlásenia rozhodnutia. Vyčíslenie trov prvostupňového konania až v odvolaní je už oneskorené a nemožno naň prihliadať. Najvyšší súd k tejto lehote iba

poznamenáva, že OSP v ustanovení § 151 ani v inom svojom ustanovení neumožňuje vyčíslenie trov konania do konca lehoty na podanie odvolania, ako je tomu pri zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku (§ 10 ods. 3 veta prvá zákona SNR č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov).

K zhora uvedenému najvyšší súd dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým) teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení.

Náhradu trov súdneho konania je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi k rukám jeho právneho zástupcu v súlade s § 149 ods. 1 OSP s poukazom na § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a podľa § 250k ods. 1 OSP, keďže žalobca si v konaní trovy odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 OSP v spojení s § 211 ods. 2, § 224 ods. 1 a § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2010

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková